

Sirkulas etske retningslinjer for leverandører (Code of Conduct)

Introduksjon

Sirkula er bevisst sitt sosiale ansvar. Vår målsetting er å kombinere sunn forretningsdrift med et tydelig ansvar for samfunn og miljø. Et viktig aspekt ved sosial ansvarlighet er arbeidssituasjoner for arbeidstakerne som deltar i produksjonen av de produkter som leveres til Sirkula.

For å tydeliggjøre våre holdninger overfor våre leverandører, våre egne ansatte og for andre samarbeidspartnere har Sirkula vedtatt Etske retningslinjer for leverandører. Disse retningslinjene er basert på FN- og ILO¹ konvensjoners krav til arbeids- og menneskerettigheter. Sirkula IKS slutter seg til FNs 10 grunnleggende prinsipper for ansvarlig næringsliv:

	Menneskerettigheter
Prinsipp 1	Bedrifter skal støtte og respektere vern om internasjonalt anerkjente menneskerettigheter, og
Prinsipp 2	påse at de ikke medvirker til krenkelser av menneskerettighetene.
	Arbeid
Prinsipp 3	Bedrifter skal holde organisasjonsfriheten i hevd og sikre at arbeidstakeres rett til å føre kollektive forhandlinger anerkjennes i praksis, og
Prinsipp 4	avskaffe alle former for tvangsarbeid,
Prinsipp 5	sikre reell avskaffelse av barnearbeid, og
Prinsipp 6	sikre at diskriminering i arbeidslivet avskaffes.
	Miljø
Prinsipp 7	Bedrifter skal støtte en føre-var-tilnærming til miljøutfordringer, og
Prinsipp 8	ta initiativ til fremme økt miljøansvar, og
Prinsipp 9	oppmuntre til utvikling og bruk av miljøvennlig teknologi.
	Antikorrupsjon
Prinsipp 10	Bedrifter skal bekjempe enhver form for korrupsjon, inkludert utpressing og bestikkelser.

Leverandører plikter å gjennomføre aktsomhetsvurderinger basert på OECDs retningslinjer. Dette innebærer at leverandører skal kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan eventuell negativ påvirkning på arbeidstaker- og menneskerettigheter i egen virksomhet og i leverandørkjeden håndteres.

Sirkula sine leverandører, og deres underleverandører, skal opptre i samsvar med våre *Etske retningslinjer* for leverandører. Vår målsetting er å positivt påvirke arbeidet for menneskerettigheter, arbeidsrettigheter og vern av miljø, både i eget selskap og overfor våre handelspartnere.

Dersom avvik oppstår, forventer vi at det iverksettes tiltak for utbedring av forholdene. Tidsrammen for gjennomføring av tiltakene avtales mellom leverandør og Sirkula. Ved gjentatte avvik eller dersom leverandøren ikke viser vilje til å utbedre forholdene vil avvikling av kundeforholdet vurderes.

¹ ILO = International Labour Organization

Forhold på arbeidsplassen

1. Tvangsarbeid/ slavearbeid (ILO konvensjon nr 29 og 105)

- 1.1 Det skal ikke foregå noen form for tvangsarbeid, slavearbeid eller ufrivillig arbeid.
- 1.2 Arbeiderne skal ikke måtte levere depositum eller identitetspapirer til arbeidsgiver og skal være fri til å avslutte arbeidsforholdet med rimelig oppsigelsestid.

2. Fagorganisering og kollektive forhandlinger (ILO konvensjon nr 87, 98, 135 og 154)

- 2.1 Arbeiderne skal uten unntak ha rett til å slutte seg til eller etablere fagforeninger etter eget valg, og til å forhandle kollektivt.
- 2.2 Arbeidsgiveren skal ikke diskriminere fagforeningsrepresentanter, eller hindre dem i å utføre sitt fagforeningsarbeid.
- 2.3 Dersom disse rettigheter er begrenset ved lov skal arbeidsgiveren legge til rette for, og ikke i noe tilfelle hindre, parallelle mekanismer for fri og uavhengig organisering og forhandling.

3. Barnearbeid (FNs barnekonvensjon, ILO konvensjoner nr 79, 138, 182)

- 3.1 Minstealder for arbeidere skal ikke være mindre enn 15 år
- 3.2 Nyrekruttering av barnearbeidere i strid med ovennevnte minstealder skal ikke finne sted
- 3.3 Barn under 18 år skal ikke utføre arbeid som er til skade for deres helse, sikkerhet eller moral, inkludert nattarbeid.

4. Diskriminering (ILO konvensjoner nr 100 og 111 og FNs Kvinnediskrimineringskonvensjon)

- 4.1 Det skal ikke foregå noen diskriminering i arbeidslivet basert på etnisk tilhørighet, religion, alder, uførhet, kjønn, ekteskapsstatus, seksuell orientering, fagforeningsmedlemskap eller politisk tilhørighet.
- 4.2 Det skal etableres vern mot seksuelt påtrengende, truende, fornærmende eller utnyttende adferd mot diskriminering eller oppsigelse på usaklig grunnlag, f.eks. ekteskap, graviditet, foreldrestand eller status som HIV smittet.

5. Brutal behandling

- 5.1 Fysisk mishandling eller avstraffing, eller trussel om fysisk mishandling skal være forbudt. Det samme gjelder seksuelt eller annet misbruk, og forskjellige former for ydmykelser.

6. Helse, miljø og sikkerhet

- 6.1 Arbeiderne skal ha et sikkert og sunt arbeidsmiljø. Nødvendige tiltak skal iverksettes for å forhindre og minimere ulykker og helseskader som resultat av, eller relatert til forhold på arbeidsplassen.
- 6.2 Arbeiderne skal ha jevnlig og dokumentert opplæring i helse og sikkerhet. Helse- og sikkerhetsopplæring skal gjentas for nyansatte.
- 6.3 Arbeiderne skal ha tilgang til rene sanitærfasiliteter og rent drikkevann. Hvis relevant skal arbeidsgiver også besørge tilgang til fasiliteter for trygg oppbevaring av mat.
- 6.4 Hvis arbeidsgiver stiller losji, skal dette være rent, sikkert og tilstrekkelig ventilert og med tilgang til rene sanitærfasiliteter og rent drikkevann.

7. Lønn (ILO konvensjon nr 131)

- 7.1 Lønn til arbeiderne skal minst være i tråd med nasjonale minstelønnsbestemmelser eller industriens standard, den høyeste gjelder. Lønn skal alltid være tilstrekkelig til å dekke grunnleggende behov, inkludert noe sparing.
- 7.2 Lønnsforhold og utbetaling av lønn skal være skriftlig avtalefestet før arbeid påbegynnes. Avtalen skal være forståelig for arbeideren.
- 7.3 Fratrekk i lønn som disiplinærreaksjon skal ikke tillates.
- 7.4 Arbeidere med samme erfaring og kvalifikasjoner skal motta lik lønn for likt arbeid.

8. Arbeidstid (ILO konvensjon nr 1 og 14)

- 8.1 Arbeidstiden skal være i tråd med nasjonale lover eller industriens standard, og ikke overstige arbeidstid i samsvar med gjeldende internasjonale konvensjoner. Normal arbeidstid hver uke skal vanligvis ikke overstige 48 timer.
- 8.2 Arbeiderne skal ha minst én fridag per syv dager.
- 8.3 Overtid skal være begrenset og frivillig. anbefalt maksimum overtid er 12 timer per uke, dvs. samlet arbeidstid på 60 timer per uke. Unntak fra dette kan aksepteres dersom det er regulert av en kollektiv avtale eller nasjonal lov.
- 8.4 Arbeiderne skal alltid ha overtidstillegg, ved arbeidstid over normal arbeidstid (se punkt 8.1 over), minimum i tråd med gjeldende lover.

9. Regulære ansettelser

- 9.1 Forpliktelser overfor arbeiderne, i tråd med internasjonale konvensjoner og/ eller nasjonale lover og regler om regulære ansettelser skal ikke omgås gjennom bruk av korttidsengasjementer (som bruk av kontraktsarbeidere, løsarbeidere og dagarbeidere), underkontraktører eller andre arbeidsrelasjoner.
- 9.2 Alle arbeidere har krav på arbeidskontrakt på et språk de forstår.
- 9.3 Læringsprogram skal være klart definert med hensyn til varighet og innhold.

Forhold utenfor arbeidsplassen

10. Ressursbruk og påvirkning av lokalmiljøet

- 10.1 Det skal ikke foregå noen form for miljøkriminalitet eller rovdrift på ressurser hverken i lokalmiljøet eller i produktets verdikjede.
- 10.2 Lokalmiljøet på produksjonsstedet skal ikke skades av forurensning. Skadelige kjemikalier og andre stoffer skal forvaltes på en forsvarlig måte.
- 10.3 Produksjonen, og uttaket av råvarer til produksjonen, skal ikke bidra til å ødelegge ressurs- og inntektsgrunnlaget for marginaliserte befolkningsgrupper, for eksempel ved å beslaglegge store landarealer eller andre naturressurser som disse befolkningsgruppene er avhengig av.

11. Miljø og dyrevelferd

- 11.1 Produksjonen skal ikke være i konflikt med nasjonal eller internasjonal lovgivning og regulering med hensyn til miljø og dyrevelferd.
- 11.2 Relevante utslippstillatelser skal være innhentet der det er nødvendig.

- 11.3 Tiltak for å redusere negative effekter på helse og miljø i hele verdikjeden skal gjennomføres gjennom minimering av utslipp, fremme effektiv og bærekraftig ressursbruk, inkludert energi og vann, og minimering av drivhusgassutslipp i produksjon og transport. Lokalmiljø på produksjonsstedet skal ikke bli drevet rovdrift på eller skadet av forurensning.
- 11.4 Dyrevelferd. Dyr har egenverdi uavhengig av den nytteverdien de måtte ha for mennesker. Dyr skal behandles godt og beskyttes mot fare for unødvendige påkjenninger og belastninger.

12. Korrupsjon

- 12.1 Sirkula har nulltoleranse for korrupsjon og har implementert krav til ansatte og leverandører gjennom selskapets *Etiske retningslinjer* for ansatte.
- 12.2 Alle transaksjoner med Sirkula skal være avtalefestede, lovlige og av normal forretningsmessig art. Ansatte i Sirkula skal aldri tilbys eller gis bestikkelser, gaver, ytelser, tjenester eller andre begunstigelser utover dette og heller aldri kreve, tilby eller gi dette selv.
- 12.3 Sirkula skal kun gjøre forretninger med seriøse aktører. Dette medfører at det kan gjøres bakgrunnssjekk på leverandører og samarbeidspartnere og at disse kan bli spurt om å redegjøre for sine systemer og rutiner for antikorrupsjon, internkontroll og risikostyring.
- 12.4 Høflighetsgaver kan mottas i henhold til bestemmelser i Sirkula sitt arbeidsreglement. Det tillates å motta gaver av ubetydelig verdi, som blomster, konfekt og lignende.